

СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ
одинадцята сесія
РІШЕННЯ

Суми

24.02.2017

**Про програму сприяння розвитку
місцевого самоврядування та територіальних
громад у Сумській області на 2017-2021 роки**

З метою зміцнення засад громадського суспільства та розвитку ініціативи населення у вирішенні питань місцевого значення, створення належних умов для ефективної діяльності депутатів обласної ради, враховуючи, що розвиток місцевого самоврядування є одним із пріоритетних напрямків державної політики, відповідно до Бюджетного кодексу України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад» та Указу Президента України від 30.08.2001 № 749/2001 «Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні», рішень обласної ради від 26.07.1997 «Про вступ до Української Асоціації місцевих та регіональних влад», від 25.09.2002 «Про організаційне та фінансове забезпечення проведення навчання депутатів, «Дня депутата обласної ради», участі обласної ради в заходах загальнодержавного і місцевого значення», від 29.09.2006, від 21.09.2007, від 30.03.2012, від 22.11.2013 «Про відзнаки Сумської обласної ради», від 25.02.2011 «Про створення комунальної установи Сумської обласної ради з експлуатації адміністративної будівлі», обласна рада
ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму сприяння розвитку місцевого самоврядування та територіальних громад у Сумській області на 2017-2021 роки (далі - Програма), що додається.

2. Погодитись, що відшкодування витрат за комунальні послуги та енергоносії користувачами приміщень адміністративної будівлі за адресою пл. Незалежності, 2, здійснюються ними в межах наявних фінансових ресурсів, передбачених у кошторисах та фінансових планах на ці цілі у попередніх та наступних роках, та з метою недопущення заборгованості оплата за такі послуги здійснюється за рахунок коштів, передбачених у

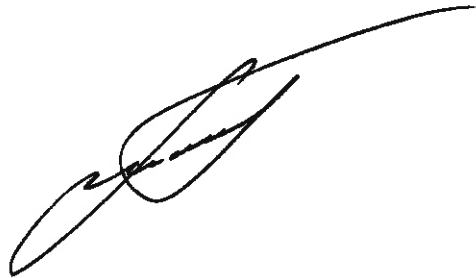
кошторисі Комунальної установи Сумської обласної ради з експлуатації адміністративної будівлі.

3. Сумській обласній державній адміністрації під час підготовки змін до рішення обласної ради «Про обласний бюджет Сумської області на 2017 рік» та щороку під час формування обласного бюджету Сумської області на 2018 – 2021 роки передбачати кошти на реалізацію заходів Програми, виходячи з можливостей бюджету.

4. Визнати таким, що втратило чинність, рішення обласної ради від 24 грудня 2014 року «Про програму сприяння розвитку місцевого самоврядування в Сумській області на 2015 – 2017 роки» (зі змінами від 28.08.2015, 25.03.2016, 02.06.2016, 10.08.2016, 22.12.2016).

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань розвитку місцевого самоврядування, процесів децентралізації, адміністративно-територіального устрою, депутатської діяльності, регламенту, законності та правопорядку, зв'язків із громадськістю, інформаційної та регуляторної політики.

Голова

В.М.Токар

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення обласної ради
сьомого скликання
24.02.2017

Програма
сприяння розвитку місцевого самоврядування та територіальних громад
у Сумській області
на 2017-2021 роки

ПАСПОРТ
програми сприяння розвитку місцевого самоврядування та
територіальних громад у Сумській області
на 2017-2021 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Сумська обласна рада
2.	Розробник програми	Виконавчий апарат Сумської обласної ради
3.	Відповідальний виконавець програми	Сумська обласна рада
4.	Учасники програми	Міські, районні, сільські, селищні ради області, Сумська обласна державна адміністрація, Українська асоціація районних та обласних рад, управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації, Комунальна установа Сумської обласної ради з експлуатації адміністративної будівлі.
5.	Термін реалізації програми	2017-2021 роки
6.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	Обласний бюджет
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього: у тому числі:	49 770,9 тис.грн. у т.ч. 2017 рік – 9 429,3 2018 рік – 9 254,4 2019 рік – 9 811,4 2020 рік – 10 362,4 2021 рік – 10 913,4
7.1.	коштів обласного бюджету	49 770,9 тис.грн. у т.ч. 2017 рік – 9 429,3 2018 рік – 9 254,4 2019 рік – 9 811,4 2020 рік – 10 362,4 2021 рік – 10 913,4

1. Загальні положення

Органи місцевого самоврядування є основою розвитку демократії в Україні. Збереження основних її принципів, посилення ролі місцевого самоврядування на регіональному та місцевому рівнях у створенні демократичної, ефективної організації управління, запровадження механізму оптимального самодостатнього функціонування суб'єктів місцевого самоврядування забезпечують розбудову держави на принципах демократії влади.

У процесі визначення пріоритетів та механізмів реалізації заходів у сфері місцевого самоврядування та регіонального розвитку, розробки відповідних нормативно-правових актів, здійснення інституційних перетворень велике значення має залучення широкого кола громадськості, представників органів місцевого самоврядування до цих процесів з метою налагодження ефективних механізмів партнерства та вдосконалення системи взаємодії між депутатами місцевих рад, службовцями органів місцевого самоврядування різних рівнів та фахівцями в галузі муніципального права й муніципального управління. На шляху інформаційного забезпечення реформування організації влади на місцевому рівні особливого значення набуває проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення, депутатів місцевих рад, працівників органів місцевого самоврядування щодо сутності, змісту та основних напрямків започаткованих реформ.

Зазначені фактори свідчать про необхідність розробки та впровадження комплексу заходів щодо розвитку місцевого самоврядування та територіальних громад у Сумській області на сучасному етапі розвитку територіальних громад і органів муніципальної влади всіх рівнів, розташованих на її території. Реалізацію таких заходів передбачається здійснити в межах даної програми, строк дії якої, з урахуванням динаміки суспільно-політичних та соціально-економічних процесів, становитиме 5 років: з 2017 по 2021 роки.

Програма сприяння розвитку місцевого самоврядування та територіальних громад в Сумській області на 2017-2021 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Бюджетного кодексу України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад» та Указу Президента України від 30.08.2001 № 749/2001 «Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні», рішень обласної ради від 26.07.1997 «Про вступ до Української Асоціації місцевих та регіональних влад», від 25.09.2002 «Про організаційне та фінансове забезпечення проведення навчання депутатів, «Дня депутата обласної ради», участі обласної ради в заходах загальнодержавного і місцевого значення», від 29.09.2006, 21.09.2007, 30.03.2012, 22.11.2013 «Про відзнаки Сумської обласної ради», від 25.02.2011 «Про створення комунальної установи Сумської обласної ради з експлуатації адміністративної будівлі».

2. Мета Програми

Метою Програми є створення належних умов для ефективної реалізації норм Конституції та законів України з питань місцевого самоврядування для:

- захисту конституційних прав і свобод територіальної громади на здійснення місцевого самоврядування;

- поглиблення взаємодії та співпраці з іншими територіальними громадами різних рівнів;

- створення належних умов для ефективної діяльності депутатів, поліпшення їх матеріально-технічного забезпечення з метою вирішення нагальних потреб територіальних громад області, надання допомоги у процесах їх трансформації та адаптації до нових політичних і соціально-економічних умов;

- обміну досвідом з питань діяльності органів місцевого самоврядування з практичного вирішення місцевих проблем;

- забезпечення відкритості і прозорості у діяльності обласної ради та її виконавчого апарату, громадського контролю за їх діяльністю, підвищення ресурсного потенціалу обласної ради, розвиток місцевої ініціативи;

- налагодження взаємодії та співпраці з органами місцевого самоврядування інших міст України, в тому числі через участь в роботі Української асоціації районних та обласних рад.

3. Шляхи і засоби розв'язання проблеми

Розвиток політичних процесів в Україні на сучасному етапі характеризується децентралізацією влади, перерозподілом повноважень і ресурсів від центральної влади до місцевої. Одночасно на місцях відбувається перерозподіл повноважень та ресурсів між органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Це ставить органи місцевого самоврядування в нові умови існування, вимагає від них здійснення нових функцій, виконання принципово нових завдань, що, у свою чергу, вимагає зміцнення матеріальної та технічної бази органів місцевого самоврядування, відповідного і своєчасного інформаційного забезпечення депутатського корпусу всіх рівнів, удосконалення кваліфікації посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Найбільш актуальними й такими, що вимагають додаткового і спеціального навчання й підвищення кваліфікації посадовців та керівників постійних комісій місцевих рад, у найближчий період будуть питання застосування земельного законодавства, формування і зміцнення місцевих бюджетів, управління комунальною власністю, формування кадрового потенціалу органів місцевого самоврядування області, забезпечення прозорості та відкритості їх діяльності тощо.

Прийняття Програми передбачає реалізацію відповідних заходів за умови стабільного фінансування та матеріального забезпечення.

4. Завдання та заходи Програми

Завдання та заходи Програми, передбачені у Додатку до неї, повинні сприяти поступовому (поетапному) створенню децентралізованої моделі організації місцевої влади, спроможної ефективно впливати на процеси соціально-економічного й культурного розвитку всіх територій Сумської області в умовах ринкової економіки, забезпечувати поліпшення якості адміністративних та управлінських послуг, що надаються населенню, поступове наближення їх до рівня європейських стандартів.

Серед заходів, що плануються, основними є:

1. Проведення просвітницької діяльності з питань розвитку місцевого самоврядування в області.
2. Підвищення професійного рівня посадових осіб органів місцевого самоврядування.
3. Проведення щорічного обласного конкурсу «Краща посадова особа місцевого самоврядування» відповідно до положення про його проведення, затвердженого розпорядженням голови обласної ради.
4. Активна участь у діяльності Української асоціації районних та обласних рад.
5. Поліпшення взаємодії асоціацій та інших об'єднань органів місцевого самоврядування з органами виконавчої влади.
6. Залучення громадських організацій, жителів сіл, селищ, міст до процесів розвитку місцевого самоврядування області.
7. Утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративної будівлі за адресою пл. Незалежності, 2 у м. Суми.

6. Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету.

Бюджетні призначення для реалізації заходів Програми на кожен рік передбачаються щорічно при формуванні обласного бюджету в межах його фінансових можливостей і затверджуються рішенням обласної ради про бюджет на відповідний бюджетний період по КТПКВКМБ 0118600 «Інші видатки».

Ресурсне забезпечення Програми

Обсяг коштів, що пропонується залучити на виконання Програми	Усього витрат на виконання Програми (тис. гривень) 2017-2021 рік
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі	49 770,9 тис.грн. у т.ч. 2017 рік – 9 429,3 2018 рік – 9 254,4 2019 рік – 9 811,4 2020 рік – 10 362,4 2021 рік – 10 913,4

обласний бюджет	<p style="text-align: right;">49 770,9 тис.грн. у т.ч.</p> <p style="text-align: right;">2017 рік – 9 429,3</p> <p style="text-align: right;">2018 рік – 9 254,4</p> <p style="text-align: right;">2019 рік – 9 811,4</p> <p style="text-align: right;">2020 рік – 10 362,4</p> <p style="text-align: right;">2021 рік – 10 913,4</p>
-----------------	---

7. Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу:

- забезпечити необхідні умови для участі обласної ради в заходах загальнодержавного і місцевого значення;
- забезпечити відзначення та нагородження громадян чи колективів області за досягнуті результати;
- забезпечити участь Сумської обласної ради в Українській асоціації районних та обласних рад;
- організувати проведення тематичних семінарів щодо покращання взаємодії органів місцевого самоврядування, державного управління і громад у вирішенні питань соціально-економічного розвитку територій;
- підвищити професійну підготовку та авторитет посадових осіб, рівень проінформованості громадськості про діяльність органів місцевого самоврядування області;
- створити прозору систему прийняття управлінських рішень органами місцевого самоврядування, створити умови для підвищення довіри до органів місцевого самоврядування всіх рівнів;
- утримувати в належному санітарно-технічному стані адміністративну будівлю за адресою пл. Незалежності, 2, м.Суми;
- підвищити престиж служби в органах місцевого самоврядування шляхом проведення конкурсу з нагоди Дня місцевого самоврядування.

8. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координація виконання заходів, передбачених Програмою, покладається на заступника голови обласної ради.

Учасники та виконавці Програми аналізують хід реалізації Програми та надають відділу організаційного забезпечення діяльності ради виконавчого апарату звіт і пропозиції щодо заходів з її виконання щороку до 25 січня.

До 1 лютого вказаний відділ інформує голову обласної ради про хід виконання Програми.

Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія обласної ради з питань розвитку місцевого самоврядування, процесів децентралізації, адміністративно-територіального устрою, депутатської діяльності, регламенту, законності та правопорядку, зв'язків із громадськістю, інформаційної та регуляторної політики.

Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності	Перелік заходів програм	Строки виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг фінансування тис.грн.	у тому числі за роками, тис.гривень:					Очікувані результати
						2017	2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад	1. Розроблення та проведення навчально-методичних тренінгів, семінарів, у тому числі виїзних на базі органів місцевого самоврядування області, круглих столів, тренінгів, ділових ігор тощо, спрямованих на підвищення професіоналізму представників органів місцевого самоврядування та впровадження успішного досвіду розвитку територій	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	250,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Підвищення професіоналізму посадових осіб місцевого самоврядування та впровадження ефективних моделей розвитку територій
	2. Участь депутатського корпусу, посадових осіб місцевого самоврядування у вивченні, аналізі, узагальненні відчизняного і світового досвіду розвитку місцевого самоврядування	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	350,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	Вивчення та поширення позитивного вітчизняного і світового досвіду у вирішенні проблемних питань розвитку місцевих громад
	3. Розроблення та видання методичних посібників для органів місцевого самоврядування за участі фахівців та науковців	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна державна адміністрація	Обласний бюджет	100,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Науково-методичне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування з виконання власних повноважень
Усього за напрямком 1					700,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	

2. Проведення заходів з популяризації місцевого самоврядування	1. Створення та розміщення спеціалізованих теле- та радіопрограм, фільмів, окремих рубрик у засобах масової інформації, присвячених діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	999,5	199,9	199,9	199,9	199,9	199,9	Створення прозорої системи для прийняття управлінських рішень органами місцевого самоврядування, підвищення довіри до органів місцевого самоврядування всіх рівнів
	2. Проведення конкурсу на кращу публікацію про місцеве самоврядування	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	100,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Поширення та популяризація кращих практик розвитку місцевого самоврядування в області
	3. Проведення та участь представників обласної ради та депутатського корпусу у проведенні загальнодержавних, професійних свят, а також відзначення в області пам'ятних та ювілейних дат. Заохочення громадян, трудових колективів підприємств, установ та організацій, які зробили вагомий внесок у розвиток регіону, у тому числі до Дня місцевого самоврядування	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	900,0	180,0	180,0	180,0	180,0	180,0	Підвищення авторитету органів та посадових осіб місцевого самоврядування, рівня проінформованості громадян про діяльність органів місцевого самоврядування
	4. Співробітництво між органами місцевого самоврядування на регіональному та державному рівні та відповідними міжнародними організаціями й фондами з питань розвитку місцевого самоврядування та територіальних громад	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	250,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Розширення місцевого (регіонального), міжрегіонального, прикордонного, міжнародного співробітництва органів місцевого самоврядування

	5.Забезпечення організації візитів та прийомів керівників держави, іноземних делегацій, делегацій з інших областей України.	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада , Сумська обласна державна адміністрація	Обласний бюджет	1000,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Розширення місцевого (регіонального), міжрегіонального, прикордонного, міжнародного співробітництва органів місцевого самоврядування
	6.Відзначення грамотами, дипломами, подяками, цінними подарунками, іншими нагородами з нагоди професійних, державних свят, пам'ятних дат районів, міст, селищ, сіл, підприємств, установ та організацій за значний внесок у розвиток Сумщини та місцевого самоврядування	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	367,5	73,5	73,5	73,5	73,5	73,5	Мотивація професійної діяльності посадових осіб місцевого самоврядування, поширення позитивного досвіду діяльності органів місцевого самоврядування всіх рівнів
	7.Придбання Почесної відзнаки Сумської обласної ради «За заслуги перед Сумщиною» в кількості 150 шт. на рік	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	990,0	90,0	150,0	200,0	250,0	300,0	Мотивація професійної діяльності посадових осіб місцевого самоврядування, поширення позитивного досвіду діяльності органів місцевого самоврядування всіх рівнів
	8.Проведення щорічного обласного конкурсу «Краща посадова особа місцевого самоврядування».	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	290,0	55,0	55,0	60,0	60,0	60,0	Мотивація професійної діяльності посадових осіб місцевого самоврядування, поширення позитивного досвіду діяльності органів місцевого самоврядування всіх рівнів

	9. Участь обласної ради у громадських організаціях та інших добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування, участь у конгресах та інших заходах, сплата членських внесків (у т.ч.: Українській асоціації районних та обласних рад)	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада Українська асоціація районних та обласних рад	Обласний бюджет	180,0	36,0	36,0	36,0	36,0	36,0	Вивчення, узагальнення та поширення передового вітчизняного та міжнародного досвіду діяльності органів місцевого самоврядування
	10. Фінансування діяльності обласної виборчої комісії у міжвиборчий період	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	202,0	33,0	40,0	42,0	43,0	44,0	Забезпечення діяльності обласної виборчої комісії щодо виконання її повноважень після закінчення виборчого процесу відповідно до ЗУ "Про місцеві вибори"
	11. Організація спортивних змагань серед депутатів та працівників органів місцевого самоврядування області, популяризація спорту і здорового способу життя, забезпечення участі депутатів та працівників органів місцевого самоврядування області у всеукраїнських і міжрегіональних змаганнях з різних видів спорту	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада, управління у справах молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	480,0	80,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Популяризація спорту та здорового способу життя
	12. Проведення наукових та соціологічних досліджень з питань розвитку місцевого самоврядування	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	500,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Враховування думки жителів області при формуванні та реалізації державної і регіональної політики
	13. Придбання презентаційних матеріалів про Сумську область	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	199,9	199,9					Підвищення авторитету органів та посадових осіб місцевого самоврядування, рівня
Усього за напрямком 2					6458,9	1317,3	1204,4	1261,4	1312,4	1363,4	

3. Розвиток активності територіальних громад	1.Проведення форумів, круглих столів, зустрічей, у тому числі міжнародних, та форумів громадських ініціатив з питань розвитку місцевого самоврядування	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	2000,0	360,0	410,0	410,0	410,0	410,0	Створення сприятливого середовища для сталого соціально-економічного розвитку на місцевому рівні, сприяння самоорганізації громад, розбудови їх потенціалу, розроблення та впровадження громадських ініціатив
Усього за напрямком 3					2000,0	360,0	410,0	410,0	410,0	410,0	
4.Зміцнення матеріально-технічної бази органів місцевого самоврядування	1.Удосконалення системи електронного врядування в органах місцевого самоврядування (WI-fi - 12,0 тис.грн. планшети - 420,0 тис.грн., фотоапарат 20,0 тис.грн., система відеонагляду - 150,0 тис.грн., аудіозапис - 10,0 тис.грн.)	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада	Обласний бюджет	612,0	612,0					Забезпечення ефективної діяльності роботи органів місцевого самоврядування, розвиток загальнодоступної інформаційної інфраструктури та інформаційних ресурсів
	2.Утримання в належному технічному стані адміністративної будівлі за адресою пл.Незалежності,2	протягом 2017-2021 роки	Сумська обласна рада, КУ Сумської обласної ради з експлуатації адмінбудівлі		40000,0	7000,0	7500,0	8000,0	8500,0	9000,0	Утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративної будівлі за адресою пл.Незалежності,2
Усього за напрямком 4					40612,0	7612,0	7500,0	8000,0	8500,0	9000,0	
Всього за програмою					49 770,9	9 429,3	9 254,4	9 811,4	10 362,4	10 913,4	